

Energa

GRUPA ORLEN

**Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie
finansowe zgodne z MSR 34
za okres 9 miesięcy zakończony dnia
30 września
2021 roku**

SPIS TREŚCI

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT	3
SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	7
SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE	9
1. Informacje ogólne	9
2. Skład Grupy oraz wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone	9
3. Skład Zarządu jednostki dominującej	11
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	13
5. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	13
6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	13
7. Istotne zasady rachunkowości	13
8. Objasnienia dotyczące sezonowości i cykliczności działalności w prezentowanym okresie	14
9. Zmiany zasad rachunkowości i korekta błędów lat ubiegłych	14
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO LINII BIZNESOWYCH (SEGMENTÓW OPERACYJNYCH)	17
10. Linie biznesowe (Segmenty działalności)	18
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	22
11. Rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne, aktywa z tytułu prawa do użytkowania	22
12. Testy na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości firmy	22
13. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	22
14. Wynik przypadający na jedną akcję	23
15. Dywidendy	23
16. Rezerwy	23
17. Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	24
18. Instrumenty finansowe	25
POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	32
19. Zobowiązania inwestycyjne	32
20. Informacja o podmiotach powiązanych	32
21. Aktywa i zobowiązania warunkowe	33
22. Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy Grupy	33
23. Istotne zdarzenia, jakie wystąpiły po dniu kończącym okres sprawozdawczy	34

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT

	Okres 3 miesiące zakończony 30 września 2021 (niebadane)	Okres 9 miesiące zakończony 30 września 2021 (niebadane)	Okres 3 miesiące zakończony 30 września 2020 (niebadane) (przekształcone)	Okres 9 miesiące zakończony 30 września 2020 (niebadane) (przekształcone)
Przychody ze sprzedaży	3 317	9 986	3 013	9 105
Przychody z Funduszu Wypląt Różnicy Ceny	-	-	-	3
Koszt własny sprzedaży	(2 565)	(7 745)	(2 493)	(7 538)
Zysk brutto ze sprzedaży	752	2 241	520	1 570
Pozostałe przychody operacyjne	42	145	66	284
Koszty sprzedaży	(215)	(670)	(223)	(681)
Koszty ogólnego zarządu	(91)	(241)	(88)	(277)
Pozostałe koszty operacyjne	(58)	(238)	(39)	(597)
Przychody finansowe	11	85	6	43
Koszty finansowe	(71)	(201)	(111)	(606)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności	8	121	2	(269)
Zysk (strata) brutto	378	1 242	133	(533)
Podatek dochodowy	(83)	(279)	(48)	(149)
Zysk (strata) netto za okres	295	963	85	(682)
Przypadający na:				
Właścicieli jednostki dominującej	300	976	86	(628)
Udziały niekontrolujące	(5)	(13)	(1)	(54)
Zysk (strata) na jedną akcję (w złotych)				
- podstawowy	0,72	2,36	0,21	(1,52)
- rozwodniony	0,72	2,36	0,21	(1,52)

*szczegółowy opis dokonanych przekształceń został zawarty w nocie 9

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Okres 3 miesiące zakończony 30 września 2021 (niebadane)	Okres 9 miesiące zakończony 30 września 2021 (niebadane)	Okres 3 miesiące zakończony 30 września 2020 (niebadane)	Okres 9 miesiące zakończony 30 września 2020 (niebadane)
Wynik netto za okres	295	963	85	(682)
<i>Składniki, które nigdy nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty</i>	(5)	(38)	(6)	(16)
Zyski i straty aktuarialne z tytułu programów określonych świadczeń	(6)	(47)	(6)	(18)
Odroczony podatek dochodowy	1	9	-	2
<i>Składniki, które w przyszłości mogą zostać przeklasyfikowane na zyski lub straty</i>	28	63	17	(64)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	2	1	-	3
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	33	77	21	(83)
Odroczony podatek dochodowy	(7)	(15)	(4)	16
Inne całkowite dochody netto	24	26	11	(80)
Całkowite dochody razem	319	989	96	(762)
Przypadające na:				
Właścicieli jednostki dominującej	324	1 002	97	(708)
Udziały niekontrolujące	(5)	(13)	(1)	(54)

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Stan na 30 września 2021 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2020 (przekształcone)	Stan na 1 stycznia 2020 (przekształcone)
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	14 906	14 565	14 262
Aktywa niematerialne	1 157	926	814
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	1 021	907	847
Wartość firmy	11	11	11
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i we wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności	123	105	336
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	265	207	262
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	172	77	190
Pozostałe aktywa długoterminowe	226	141	144
	17 881	16 939	16 866
Aktywa obrotowe			
Zapasy	103	140	165
Należności z tytułu podatku dochodowego	7	30	61
Należności z tytułu dostaw i usług	1 820	1 941	1 802
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	35	60	203
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	331	221	1 461
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	217	337	409
	2 513	2 729	4 101
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	98	-	-
SUMA AKTYWÓW	20 492	19 668	20 967

	Stan na 30 września 2021 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2020 (przekształcone)	Stan na 1 stycznia 2020 (przekształcone)
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	4 522	4 522	4 522
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	6	5	-
Kapitał rezerwowy	821	1 018	1 018
Kapitał zapasowy	1 661	1 661	2 035
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	(34)	(96)	(52)
Zyski zatrzymane	2 810	1 669	1 730
Kapitał własny przypadający właścicielom jednostki dominującej	9 786	8 779	9 253
Udziały niekontrolujące	(49)	(36)	11
	9 737	8 743	9 264
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	1 406	1 690	2 047
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 511	2 520	2 326
Rezerwy długoterminowe	907	923	786
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	819	777	738
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje długoterminowe	284	214	284
Zobowiązania z tytułu leasingu	797	704	637
Pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe	17	22	82
Zobowiązania z tytułu umów	10	11	12
	6 751	6 861	6 912
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	786	792	941
Zobowiązania z tytułu umów	227	131	88
Bieżąca część kredytów i pożyczek	1 198	1 742	393
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	24	41	2 219
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	41	-	-
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje	154	187	186
Rezerwy krótkoterminowe	1 170	763	583
Pozostałe zobowiązania finansowe	212	249	235
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	159	159	146
	3 971	4 064	4 791
Zobowiązanie bezpośrednio związane z aktywami zaklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	33	-	-
Zobowiązania razem	10 755	10 925	11 703
SUMA PASYWÓW	20 492	19 668	20 967

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

	Kapitał własny przypadający właścicielom jednostki dominującej						Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Kapitał rezerwowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Zyski zatrzymane			
Na dzień 1 stycznia 2021	4 522	5	1 018	1 661	(96)	1 669	8 779	(36)	8 743
Korekta z tytułu zmiany metody wyceny nieruchomości inwestycyjnych	-	-	-	-	-	5	5	-	5
Na dzień 1 stycznia 2021 (dane przekształcone)	4 522	5	1 018	1 661	(96)	1 674	8 784	(36)	8 748
Zyski i straty aktuarialne z tytułu programów określonych świadczeń	-	-	-	-	-	(38)	(38)	-	(38)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	1	-	-	-	-	1	-	1
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	-	-	-	-	62	-	62	-	62
Udział w innych całkowitych dochodach jednostek wykazywanych metodą praw własności	-	-	-	-	-	1	1	-	1
Suma innych całkowitych dochodów netto	-	1	-	-	62	(37)	26	-	26
Zysk netto za okres	-	-	-	-	-	976	976	(13)	963
Suma całkowitych dochodów za okres	-	1	-	-	62	939	1 002	(13)	989
Podział zysków/ pokrycie straty z lat ubiegłych	-	-	(197)	-	-	197	-	-	-
Na dzień 30 września 2021 (niebadane)	4 522	6	821	1 661	(34)	2 810	9 786	(49)	9 737
Na dzień 1 stycznia 2020	4 522	-	1 018	2 035	(52)	1 730	9 253	11	9 264
Zyski i straty aktuarialne z tytułu programów określonych świadczeń	-	-	-	-	-	(16)	(16)	-	(16)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	3	-	-	-	-	3	-	3
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	-	-	-	-	(67)	-	(67)	-	(67)
Suma innych całkowitych dochodów netto	-	3	-	-	(67)	(16)	(80)	-	(80)
Zysk netto za okres	-	-	-	-	-	(628)	(628)	(54)	(682)
Suma całkowitych dochodów za okres	-	3	-	-	(67)	(644)	(708)	(54)	(762)
Podział zysków/ pokrycie straty z lat ubiegłych	-	-	-	(374)	-	374	-	-	-
Przeniesienie na udziały niekontrolujące	-	-	-	-	-	(5)	(5)	5	-
Na dzień 30 września 2020 (niebadane)	4 522	3	1 018	1 661	(119)	1 455	8 540	(38)	8 502

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2021 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 (niebadane) (dane przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/(strata) brutto	1 242	(533)
Korekty o pozycje:		
Udział w (zysku)/stracie jednostek wykazywanych metodą praw własności	(121)	269
Strata z tytułu różnic kursowych	1	101
Amortyzacja	805	785
Odsetki i dywidendy, netto	155	244
Strata na działalności inwestycyjnej	285	1 103
Zmiany pozycji kapitału obrotowego:		
Zmiana stanu należności*	228	121
Zmiana stanu zapasów	38	58
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	(8)	(149)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu umów	95	(11)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(42)	(149)
Zmiana stanu rezerw	484	190
	3 162	2 029
Podatek dochodowy	(237)	(82)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 925	1 947
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych oraz inwestycji w nieruchomości inwestycyjne	21	16
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	(1 847)	(1 848)
Sprzedaż jednostki zależnej	4	-
Udzielenie/spłata pożyczek	1	(180)
Pozostałe	24	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 797)	(2 012)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia	1 434	4 048
Otrzymane dotacje	63	43
Splata zaciągniętego zadłużenia	(2 271)	(2 743)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	-	(2 198)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	(65)	(54)
Odsetki zapłacone	(170)	(280)
Pozostałe	(9)	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(1 018)	(1 184)
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	110	(1 249)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	221	1 457
<i>Niezrealizowane różnice kursowe</i>	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	331	208

*pozycja w 2020 roku zawiera zmianę stanu należności i aktywów z tytułu umów.

ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE
1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa Energa SA („Grupa”) składa się z **Energa Spółka Akcyjna** („jednostka dominująca”, „Spółka”) i jej spółek zależnych (patrz nota 2).

Nazwa jednostki dominującej: Energa SA

Forma prawna: spółka akcyjna

Kraj siedziby: Rzeczpospolita Polska

Siedziba: Gdańsk

Adres: ul. Grunwaldzka 472, 80-309 Gdańsk

KRS: 0000271591

REGON: 220353024

NIP: 957-095-77-22

Jednostka dominująca została utworzona na czas nieokreślony.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2021 roku oraz zawiera odpowiednie dane porównawcze.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy jest:

1. dystrybucja i sprzedaż energii elektrycznej i ciepłej,
2. wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej,
3. obrót energią elektryczną.

Na dzień 30 września 2021 roku podmiotem kontrolującym Spółkę i Grupę Kapitałową Energa SA oraz jednostką dominującą najwyższego szczebla Grupy Kapitałowej Energa SA jest PKN ORLEN S.A.

2. Skład Grupy oraz wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone
2.1. Skład Grupy na koniec okresu sprawozdawczego

Na dzień 30 września 2021 roku w skład Grupy wchodziła Energa SA oraz następujące spółki zależne:

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział % Grupy w kapitale zakładowym na dzień	
				30 września 2021	31 grudnia 2020
Linia biznesowa (Segment) Dystrybucja					
1	Energa-Operator SA	Gdańsk	dystrybucja energii elektrycznej	100	100
2	Energa Operator Wykonawstwo Elektroenergetyczne Sp. z o.o.	Słupsk	wykonawstwo i projektowanie	100	100
Linia biznesowa (Segment) Sprzedaż					
3	Energa-Obrót SA	Gdańsk	obróć energią elektryczną	100	100
4	Energa Oświetlenie Sp. z o.o.	Sopot	usługi oświetlenia	100	100
5	Energa SLOVAKIA s.r.o.	Bratysława	obróć energią elektryczną	100	100
6	Enspirion Sp. z o.o.	Gdańsk	organizacja i zarządzanie rozwojem innowacyjnych projektów energetycznych	100	100
Linia biznesowa (Segment) Wytwarzanie					
7	Energa OZE SA	Gdańsk	wytwarzanie energii	100	100
8	Energa Elektrownie Ostrołęka SA	Ostrołęka	wytwarzanie energii	89,64	89,64

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział % Grupy w kapitale zakładowym na dzień	
				30 września 2021	31 grudnia 2020
9	Energa Kogeneracja Sp. z o.o.	Elbląg	wytwarzanie energii	100	100
10	Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.	Ostrołęka	dystrybucja energii cieplnej	89,64	89,64
11	Energa Serwis Sp. z o.o.	Ostrołęka	usługi serwisowo-remontowe	89,64	89,64
12	Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	Kalisz	dystrybucja energii cieplnej	91,24	91,24
13	CCGT Grudziądz Sp. z o.o.	Grudziądz	wytwarzanie energii	100	100
14	CCGT Gdańsk Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	100	100
15	Energa MFW 1 Sp. z o.o. w organizacji ¹	Gdańsk	wytwarzanie energii	100	-
16	Energa MFW 2 Sp. z o.o. ²	Gdańsk	wytwarzanie energii	100	-
Linia biznesowa Pozostałe					
17	Energa Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Gdańsk	usługi księgowo, kadrowo-płacowe i administracyjne	100	100
18	Energa Finance AB (publ)	Sztokholm	działalność finansowa	100	100
19	Energa Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	Gdańsk	teleinformatyka	100	100
20	Energa Logistyka Sp. z o.o.	Płock	logistyka i zaopatrzenie	100	100
21	Energa Invest Sp. z o.o.	Gdańsk	zarządzanie projektami inwestycyjnymi	100	100
22	Centrum Badawczo-Rozwojowe im. M. Faradaya Sp. z o.o.	Gdańsk	działalność rozwojowa w zakresie inżynierii	100	100
23	ECARB Sp. z o.o.	Gdańsk	działalność finansowa	100	100
24	CCGT Ostrołęka Sp. z o.o. ³	Ostrołęka	wytwarzanie energii	100	-
25	Energa Green Development Sp. z o.o. ⁴	Gdańsk	realizacja projektów inwestycyjnych	100	-

¹ Energa MFW 1 Sp. z o.o. (w organizacji) – 26 marca 2021 roku nastąpiło zawiązanie spółki przez Energa OZE SA, która objęła 100 udziałów o łącznej wartości nominalnej 5 000 zł w zamian za wkład pieniężny 250 000 zł - nadwyżka wkładu pieniężnego w wysokości 245 000 zł została przelana na kapitał zapasowy spółki, rejestracja spółki w KRS nastąpiła w dniu 1 lipca 2021 roku,

² Energa MFW 2 Sp. z o.o. - 26 marca 2021 roku nastąpiło zawiązanie spółki przez Energa OZE SA, która objęła 100 udziałów o łącznej wartości nominalnej 5 000 zł w zamian za wkład pieniężny 250 000 zł - nadwyżka wkładu pieniężnego w wysokości 245 000 zł została przelana na kapitał zapasowy spółki, w dniu 17 czerwca 2021 roku nastąpiła rejestracja spółki w KRS,

³ CCGT Ostrołęka Sp. z o.o. – 11 stycznia 2021 roku nastąpiło zawiązanie spółki przez Energa SA, która objęła wszystkie 150 udziałów w kapitale zakładowym o łącznej wartości nominalnej 150 000 zł, w dniu 29 stycznia 2021 roku nastąpiła rejestracja Spółki w KRS,

⁴ Energa Green Development Sp. z o.o. – 20 stycznia 2021 roku nastąpiło zawiązanie spółki przez Energa SA i objęcie wszystkich 1 200 udziałów w kapitale zakładowym o łącznej wartości nominalnej 600 000 zł, w dniu 09 lutego 2021 roku nastąpiła rejestracja Spółki w KRS.

Dodatkowo na dzień 30 września 2021 roku Grupa posiada udziały we wspólnych przedsięwzięciach - Polska Grupa Górnicza S.A. („PGG”), Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. (dawniej Elektrownia Ostrołęka SA) oraz w jednostce stowarzyszonej – Polimex-Mostostal S.A. („Polimex”) (patrz opis w nocie 2.2.). W przypadku ElectroMobility Poland S.A. zmieniono klasyfikację spółki

z jednostki stowarzyszonej ujmowanej metodą praw własności na akcje wycenione w sprawozdaniu finansowym do wartości godziwej (patrz opis w nocie 2.2.).

2.2. Wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone

2.2.1. Polska Grupa Górnicza

W dniu 28 kwietnia 2016 roku spółka zależna Energa Kogeneracja Sp. z o.o. podpisała umowę określającą warunki inwestycji finansowej w Polską Grupę Górniczą Sp. z o.o.

PGG zajmuje się wydobywaniem węgla, a siedziba PGG znajduje się w Katowicach.

PGG jest spółką niepubliczną, w związku z czym nie istnieją notowania rynkowe dla jej akcji.

Grupa Energa sprawuje współkontrolę nad PGG na podstawie umowy inwestycyjnej oraz porozumienia inwestorów z 2017 roku. Umowa Inwestycyjna przewiduje szereg mechanizmów umożliwiających inwestorom, w tym Grupie Energa, bieżący monitoring sytuacji finansowej PGG oraz podejmowanie działań optymalizacyjnych. Uprawnienia te są realizowane przez Radę Nadzorczą PGG, przy czym każdemu z udziałowców PGG przysługuje prawo do powołania jednego członka Rady Nadzorczej.

Ponadto część inwestorów posiadająca łącznie większościowy udział w głosach na Zgromadzeniu Wspólników PGG, w tym Grupa Energa, podpisała w 2017 roku porozumienie, którego celem było zapewnienie zwiększonej kontroli nad PGG. Porozumienie zakłada m.in. uzgadnianie wspólnego stanowiska przy podejmowaniu kluczowych decyzji będących w gestii Zgromadzenia Wspólników i Rady Nadzorczej PGG.

Ze względu na sytuację na rynku węgla oraz wyniki finansowe PGG, Grupa zidentyfikowała w trakcie 2020 roku konieczność dokonania odpisu aktualizującego wartości inwestycji. Dokonano wyceny wartości godziwej akcji, w wyniku której odpisem aktualizującym objęto całkowitą wartość inwestycji we wspólnym przedsięwzięciu w PGG wycenianym w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Inwestycja została objęta odpisem z tytułu utraty wartości w kwocie 145 mln zł.

W dniu 15 lutego 2021 roku nastąpiło wydzielenie i przeniesienie części majątku spółki Energa Kogeneracja Sp. z o.o., w tym objętych wcześniejszym odpisem aktualizującym akcji imiennych PGG S.A. na spółkę przejmującą ECARB Sp. z o.o. w zamian za udziały w podwyższonym kapitale zakładowym ECARB Sp. z o.o., które zostały objęte przez wspólników spółki dzielonej: Energa SA oraz Energa OZE SA.

Na dzień 30 września 2021 roku wartość inwestycji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wynosi zero zł.

2.2.2. Polimex-Mostostal

W dniu 18 stycznia 2017 roku Zarząd Energa SA wraz z Enea S.A., PGE S.A., PGNiG Technologie S.A. („Inwestorzy”) oraz Polimex-Mostostal S.A. zawarł umowę inwestycyjną, na podstawie której Inwestorzy zobowiązali się dokonać inwestycji kapitałowej w Polimex. Energa SA posiada około 39 mln akcji o wartości nominalnej 2 zł każda, w wyniku czego osiągnęła około 16,5% udziału w akcjonariacie Polimexu.

Udział w Polimexie został zaklasyfikowany jako jednostka stowarzyszona ujmowana metodą praw własności. Grupa wywiera znaczący wpływ na inwestycję poprzez wpływ na politykę finansową i operacyjną oraz na ustalanie składu organów Polimexu.

Polimex jest spółką inżynieryjno-budowlaną z siedzibą w Warszawie, notowaną na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Na 31 marca 2021 roku dokonano wyceny posiadanego pakietu akcji Polimex-Mostostal. Wycena wskazała na łączną wartość akcji w wysokości 203 mln zł, przewyższającą ich wartość księgową, w związku z czym podjęto decyzję o dokonaniu odwrócenia odpisu w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy w wysokości 21 mln zł. Na dzień 30 września 2021 roku wartość inwestycji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wynosi 123 mln zł.

2.2.3. Elektrownia Ostrołęka

W dniu 8 grudnia 2016 roku Energa SA, Enea S.A. oraz Elektrownia Ostrołęka SA podpisały Umowę Inwestycyjną dotyczącą realizacji projektu budowy nowego bloku energetycznego w Ostrołęce o mocy 1000 MW („Projekt”).

Na mocy powyższego Energa SA i Enea S.A. objęły wspólną kontrolę nad spółką, której celem działalności była budowa i eksploatacja nowego bloku węglowego.

W dniu 27 lutego 2018 roku zostało zarejestrowane przekształcenie spółki Elektrownia Ostrołęka SA w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

Inwestycja została zaklasyfikowana jako wspólne przedsięwzięcie i jest ujmowana metodą praw własności.

Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. jest spółką niepubliczną, w związku z czym nie istnieją notowane ceny rynkowe dla jej udziałów.

W dniu 23 grudnia 2019 roku zawarto umowę pożyczki pomiędzy Energa SA, Enea S.A. oraz Elektrownią Ostrołęka Sp. z o.o. Kwota pożyczki wynosi maksymalnie 340 mln zł (z czego połowa wierzytelności docelowo przypada na Enea S.A.) i jest wypłacana w transzach, na uzasadniony wniosek Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. związany z realizacją Projektu. Pierwsza transza w kwocie 160 mln zł została wypłacona w dniu 23 grudnia 2019 roku, druga transza w kwocie 17 mln zł w dniu 13 stycznia 2020 roku, zaś trzecia transza w kwocie 163 mln zł w dniu 22 kwietnia 2020 roku. Na podstawie Umowy Pożyczki Energa SA dokonała warunkowej sprzedaży połowy wierzytelności przysługującej jej z umowy pożyczki wobec Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. na rzecz Enea S.A. W związku ze spełnieniem warunków zawieszających, zbywane wierzytelności przeszły na Enea S.A. Wierzytelności z umowy pożyczki mogą być skonwertowane przez Energa SA oraz Enea S.A. na kapitał Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o.

W dniu 13 lutego 2020 roku na podstawie Porozumienia Energa SA i Enea S.A. postanowiły zawiesić finansowanie Projektu budowy nowego bloku węglowego – planowanej elektrowni Ostrołęka C w Ostrołęce o mocy około 1000 MW („Projekt”). Zawieszenie finansowania nastąpiło w szczególności w związku z potrzebą i na czas przeprowadzenia analiz w zakresie dalszych działań w Projekcie, w tym jego dalszego finansowania.

W dniu 2 czerwca 2020 roku Zarząd Energa SA przyjął raport końcowy z analiz. Wnioski nie uzasadniają kontynuowania realizacji Projektu w dotychczasowej formie, tj. jako projektu budowy elektrowni wytwarzającej energię elektryczną w procesie spalania węgla kamiennego.

W dniu 2 czerwca 2020 roku zostało zawarte trójstronne porozumienie pomiędzy Energa SA, Enea S.A. oraz PKN ORLEN S.A. określające główne zasady współpracy w Projekcie gazowym. Dodatkowe informacje przedstawione zostały w raporcie bieżącym nr 51/2020.

W dniu 22 grudnia 2020 roku Energa SA, PKN ORLEN S.A. oraz Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. podpisały umowę inwestycyjną dotyczącą kierunkowych zasad współpracy przy budowie bloku energetycznego w technologii zasilania paliwem gazowym w Elektrowni Ostrołęka "C". Strony Umowy inwestycyjnej zobowiązały się do współpracy przy realizacji Projektu Gazowego poprzez powołanie nowej spółki, która przejmie od spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wybrane aktywa i pasywa niezbędne dla realizacji Projektu Gazowego. Nowa spółka o nazwie CCGT Ostrołęka Sp. z o.o. została zarejestrowana 29 stycznia 2021 roku, a jej jedynym udziałowcem stała się Energa SA.

Realizację powyższego założenia umożliwiło zawarcie z ENEA S.A. w dniu 22 grudnia 2020 roku dwóch porozumień: a) „Porozumienie w sprawie współpracy przy podziale Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o.” na mocy którego, ENEA S.A. zrezygnowała z udziału w realizacji Projektu Gazowego oraz uregulowane zostały opisane wyżej kwestie związane z podziałem Projektu oraz b) „Porozumienie w sprawie współpracy przy rozliczeniu inwestycji budowlanej Elektrowni Ostrołęka C”, zgodnie z którym koszty związane z zakończeniem inwestycji będą rozliczane proporcjonalnie przez strony porozumienia według dotychczasowych zasad oraz w ramach limitów przyjętych w porozumieniu zawartym między Spółką a ENEA S.A. w dniu 30 kwietnia 2019 roku.

W dniu 26 lutego 2021 roku aneksowane zostały umowy dwóch pożyczek udzielonych spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. przez Energa SA oraz ENEA S.A. W wyniku aneksu wydłużono termin spłaty pożyczek udzielonych na podstawie umowy z 17 lipca 2019 roku w wysokości 58 mln zł oraz z umowy 23 grudnia 2019 roku w łącznej wysokości 340 mln zł. Następnie terminy spłaty pożyczek aneksowano dwukrotnie. W efekcie, w dniu 29 października 2021 roku terminy spłaty obu pożyczek wydłużono do 29 kwietnia 2022 roku. W dniu 25 czerwca 2021 r. Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., CCGT Ostrołęka Sp. z o.o., Wykonawca projektu węglowego (GE Power sp. z o.o. oraz GE Steam Power Systems S.A.S.) oraz Wykonawca projektu gazowego (General Electric Global Services, GmbH razem z GE Power sp. z o.o.) podpisały „Dokument zmiany kontraktu z dnia 12 lipca 2018 r. na budowę Elektrowni Ostrołęka "C" o mocy 1000 MW". Tym samym weszło w życie tzw. "Porozumienie ws. Rozliczenia". Porozumienie ws. Rozliczenia reguluje prawa i obowiązki Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. oraz Wykonawcy Projektu Węglowego głównie w zakresie rozliczenia wykonywanych przez Wykonawcę Projektu Węglowego prac w ramach realizacji tego projektu, w zakresie prac budowlanych do momentu ich wstrzymania wskutek zawieszenia wykonania Kontraktu, czynności zachowawczych i zabezpieczających wykonywanych w okresie zawieszenia Kontraktu oraz prac związanych z zakończeniem czynności dedykowanych realizacji Projektu Węglowego. Zgodnie z tym porozumieniem rozliczenie realizacji Projektu Węglowego nastąpi do końca 2021 roku, a całkowita kwota, jaką Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. będzie zobowiązana zapłacić na rzecz Wykonawcy projektu węglowego nie przekroczy 1,35 mld zł (netto). Koszty związane z Projektem Węglowym będą rozliczane proporcjonalnie ENEA S.A. i Energa SA. Rezerwa na potrzeby rozliczenia Projektu Węglowego zawiązana w Energa SA na 30 czerwca 2021 roku wynosi 107 mln zł i stanowi ona kwotę, którą Energa SA spodziewa się przekazać do SPV w celu całkowitego rozliczenia Projektu Węglowego. Na 30 września 2021 roku kwota rezerwy nie uległa zmianie.

Dodatkowo, 25 czerwca 2021 roku Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. (sprzedający) zawarła ze spółką CCGT Ostrołęka Sp. z o.o. (kupujący) umowę sprzedaży przedsiębiorstwa przeznaczonego do realizacji Projektu Gazowego. Tym samym do CCGT Ostrołęka Sp. z o.o. zostały sprzedane aktywa, które wypracowano w ramach Projektu Węglowego, a które zostaną wykorzystane na potrzeby realizacji Projektu Gazowego.

Od dnia wejścia w życie Umowy Inwestycyjnej do dnia 30 września 2021 roku łączna wartość dokapitalizowania spółki przez Energa SA (łączna cena objęcia udziałów przez Spółkę) wyniosła 351 mln zł.

Na dzień 30 września 2021 roku wartość inwestycji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wynosi zero zł.

2.2.4. ElectroMobility Poland

Spółka ElectroMobility Poland S.A. została zawiązana w październiku 2016 roku przez cztery polskie koncerny energetyczne - Energa SA, PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., Enea S.A. oraz Tauron Polska Energia S.A. Każda ze Spółek posiadała na moment zawiązania spółki 25-procentowy udział w kapitale podstawowym.

W dniu 2 sierpnia 2021 roku Skarb Państwa podpisał z ElectroMobility Poland S.A. umowę inwestycyjną, która zakładała objęcie przez Skarb Państwa nowych akcji spółki o wartości ok. 250 mln zł. Dla potrzeb przedmiotowej transakcji została przeprowadzona wycena przez niezależnego doradcę. Do dnia 30 września 2021 roku łączna wartość dokapitalizowania spółki przez Energa SA wyniosła 17,5 mln zł (wartość nominalna objętych akcji), natomiast stosownie do wyceny Spółki wykonanej na potrzeby zaangażowania Skarbu Państwa wartość kapitałów Spółki została obniżona. Tym samym, wartość akcji Spółki w księgach Energa SA została skorygowana do kwoty z wyceny, tj. 13 075 125 zł. W dniu 30 września 2021 roku w KRS zarejestrowano podwyższenie kapitału Spółki przez Skarb Państwa kwotą ok. 250 mln zł.

W efekcie powyższego udział Energi SA w kapitale Spółki spadł z 25% do ok. 4,3%, tym samym zmieniono klasyfikację spółki ElectroMobility Poland S.A. z jednostki stowarzyszonej ujmowanej metodą praw własności na akcje wycenione w sprawozdaniu finansowym do wartości godziwej.

3. Skład Zarządu jednostki dominującej

W ciągu trzech kwartałów 2021 roku i do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, Zarząd Energa SA funkcjonował w następującym składzie:

- 1) w okresie od dnia 7 maja 2020 roku do 16 lipca 2021 roku:
 - Pan Jacek Goliński - Prezes Zarządu,
 - Pan Marek Kasicki - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
 - Pan Dominik Wadecki - Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych,

- Pani Adrianna Sikorska - Wiceprezes Zarządu ds. Komunikacji,
 - Pani Iwona Waksmundzka-Olejniczak - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych.
- 2) w okresie od dnia 16 lipca 2021 roku do 27 października 2021 roku:
- Pani Iwona Waksmundzka-Olejniczak - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych, pełniąca obowiązki Prezesa Zarządu,
 - Pan Marek Kasicki - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
 - Pan Dominik Wadecki - Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych,
 - Pani Adrianna Sikorska - Wiceprezes Zarządu ds. Komunikacji.
- 3) w okresie od dnia 27 października 2021 roku do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania:
- Pani Iwona Waksmundzka-Olejniczak - Prezes Zarządu,
 - Pan Marek Kasicki - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
 - Pan Dominik Wadecki - Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych,
 - Pani Adrianna Sikorska - Wiceprezes Zarządu ds. Komunikacji.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki w dniu 9 listopada 2021 roku.

5. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz instrumentów pochodnych zabezpieczających.

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w milionach złotych („mln zł”) oraz zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości.

Na dzień sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności Grupy.

5.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Energa SA zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”, zaakceptowanym przez Unię Europejską. Nie zawiera ono wszystkich informacji wymaganych w pełnym sprawozdaniu finansowym zgodnym z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Zawiera jednak wybrane noty objaśniające dotyczące wydarzeń i transakcji, które są istotne dla zrozumienia zmian wyników Grupy i jej sytuacji majątkowej od ostatniego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku.

5.2. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i innych polskich spółek uwzględnionych w niniejszym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą prezentacji niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski. W przypadku spółek Energa Slovakia s.r.o. oraz Energa Finance AB (publ) walutą funkcjonalną sprawozdań jednostkowych jest euro. Dla celów niniejszego sprawozdania dane sprawozdawcze wyżej wymienionych spółek zostały przeliczone na złote polskie w sposób następujący: dane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, z wyjątkiem kapitałów, odpowiednio według kursu średniego na dzień kończący okres sprawozdawczy, kapitały – według kursu na dzień transakcji, dane ze sprawozdania z zysków lub strat według średniego kursu za dany okres sprawozdawczy. Różnice kursowe wynikające z przeliczenia ujęto w pozostałych całkowitych dochodach.

6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

W bieżącym okresie sprawozdawczym nie miały miejsca zmiany zakresu ani metodologii dokonywania istotnych szacunków. Zmiany wartości szacunkowych wynikały ze zdarzeń, jakie wystąpiły w okresie sprawozdawczym.

Sporządzenie skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”, zatwierdzonym przez Unię Europejską („UE”) wymaga od Zarządu przyjęcia pewnych założeń i dokonania szacunków, które wpływają na wielkości wykazane w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz w notach do tego sprawozdania. Założenia i szacunki oparte są na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących i przyszłych zdarzeń i działań. Rzeczywiste wyniki mogą się jednak różnić od przewidywanych.

7. Istotne zasady rachunkowości

Zmiany wprowadzone do Polityki rachunkowości od 1 stycznia 2021 roku oraz ich wpływ na prezentowane dane finansowe zostały opisane w notce 9. W pozostałym zakresie Polityka rachunkowości Grupy jest stosowana w sposób ciągły za wyjątkiem zmian w MSSF UE.

7.1. Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2021

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz zatwierdzone przez UE, weszły w życie w roku 2021:

- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” pt. „Przedłużenie tymczasowego zwolnienia ze stosowania MSSF 9” zatwierdzone w UE w dniu 16 grudnia 2020 roku (data wygaśnięcia tymczasowego zwolnienia z MSSF 9 została przedłużona z 1 stycznia 2021 roku na okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2023 roku i później),
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”, MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnienie informacji”, MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” oraz MSSF 16 „Leasing” – reforma referencyjnej stopy procentowej – etap 2 zatwierdzone w UE w dniu 13 stycznia 2021 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub później),
- Zmiany do MSSF 16 „Leasing” – koncesje na wynajem związane z Covid-19 po 30 czerwca 2021 roku.

Spółka ocenia, że wyżej wymienione zmiany do standardów nie powinny znacząco wpływać na jej sprawozdanie. Wpływ zmiany w zakresie reformy referencyjnej stopy procentowej jest analizowany przez Spółkę.

7.2. Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE i weszły w życie po dniu bilansowym

- Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć” – zmiany odniesień do założeń koncepcyjnych wraz ze zmianami do MSSF 3 (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później),
- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” – przychody uzyskiwane przed przyjęciem składnika aktywów trwałych do użytkowania (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później),
- Zmiany do MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” – umowy rodzące obciążenia – koszt wypełnienia umowy (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2018 - 2020)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 9, MSSF 16 oraz MSR 41) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (zmiany do MSSF 1, MSSF 9 oraz MSR 41 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później. Zmiany do MSSF 16 dotyczą jedynie przykładu ilustrującego, a zatem nie podano daty jej wejścia w życie).

7.3. Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie od regulacji przyjętych przez RMSR, z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” z późniejszymi zmianami do MSSF 17 (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później),
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności),
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – zmiany wymagają ujawnienia istotnych zasad (polityk) rachunkowości zamiast znaczących zasad (polityk) rachunkowości (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później),
- Zmiany do MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” – definicja wartości szacunkowej oraz wyjaśnienie jak rozróżnić zmianę polityki rachunkowości od zmian szacunków (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później),
- Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” – podatek odroczony związany z aktywami i zobowiązaniami wynikającymi z pojedynczej transakcji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później).

W przypadku wprowadzenia pozostałych wyżej wymienionych standardów, Grupa Kapitałowa nie przewiduje, aby zmiany z tym związane miały istotny wpływ na jej sprawozdanie.

8. Objasnienia dotyczące sezonowości i cykliczności działalności w prezentowanym okresie

Sprzedaż oraz dystrybucja energii elektrycznej i ciepłej w ciągu roku podlega wahaniom sezonowym. Wolumen sprzedawanej oraz dystrybuowanej energii, a co za tym idzie przychody ze sprzedaży, wzrasta w miesiącach zimowych i spada w miesiącach letnich. Uzależnione jest to od temperatury otoczenia oraz długości dnia. Zakres tych wahań wyznaczają niskie temperatury i krótsze dni zimą oraz wyższe temperatury i dłuższe dni latem. Sezonowość sprzedaży oraz dystrybucji energii w znacznie większym stopniu dotyczy drobnych odbiorców niż odbiorców z sektora przemysłowego.

9. Zmiany zasad rachunkowości i korekta błędów lat ubiegłych

W wyniku zmian polityki rachunkowości i korekty błędów lat ubiegłych, Grupa dokonała następującego przekształcenia danych porównawczych w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków i strat za okres od 1 stycznia 2020 roku do 30 września 2020 roku, okres od 1 lipca 2020 roku do 30 września 2020 roku, w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2020 roku i na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2020 roku do 30 września 2020 roku.

		Stan na 31 grudnia 2020 (dane poprzednio raportowane)	Zmiana prezentacji	Stan na 31 grudnia 2020 (dane przekształcone)
AKTYWA				
Aktywa niematerialne	korekta nr 1	242	684	926
Zapasy	korekta nr 1	824	(684)	140
RAZEM		1 066	-	1 066

		Stan na 1 stycznia 2020 (dane poprzednio raportowane)	Zmiana prezentacji	Stan na 1 stycznia 2020 (dane przekształcone)
AKTYWA				
Aktywa niematerialne	korekta nr 1	223	591	814
Zapasy	korekta nr 1	756	(591)	165
RAZEM		979	-	979

		Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 (dane poprzednio raportowane)	Korekta błędu i zmiana prezentacji	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 (dane przekształcone)
--	--	--	--	--

Przychody ze sprzedaży	korekta nr 4	9 172	(67)	9 105
Przychody z Funduszu Wypłat Różnicy Ceny		3	-	3
Koszt własny sprzedaży	korekta nr 2,3,4	(8 503)	965	(7 538)
Zysk brutto ze sprzedaży		672	898	1 570
Pozostałe przychody operacyjne	korekta nr 2	255	29	284
Koszty sprzedaży	korekta nr 3	(275)	(406)	(681)
Koszty ogólnego zarządu		(277)	-	(277)
Pozostałe koszty operacyjne	korekta nr 2	(76)	(521)	(597)
Przychody finansowe		43	-	43
Koszty finansowe		(606)	-	(606)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności		(269)	-	(269)
Strata brutto		(533)	-	(533)
Podatek dochodowy		(149)	-	(149)
Strata netto za okres		(682)	-	(682)
Przypadający na:				
Właścicieli jednostki dominującej		(628)	-	(628)
Udziały niekontrolujące		(54)	-	(54)

(*) Na kwotę obniżenia kosztu własnego sprzedaży w wysokości 994 mln zł składa się: 406 mln zł przeniesione na koszty sprzedaży (korekta nr 3), 521 mln zł przeniesione na pozostałe koszty operacyjne (korekta nr 2), 67 mln zł przeniesione z przychodów (korekta nr 4). Na podwyższenie kosztu własnego sprzedaży w wysokości 29 mln zł wpływa przeniesienie tej wartości na pozostałe przychody operacyjne (korekta nr 2).

		Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2020 (dane poprzednio raportowane)	Korekta błędu i zmiana prezentacji	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2020 (dane przekształcone)
Przychody ze sprzedaży	korekta nr 4	3 030	(17)	3 013
Przychody z Funduszu Wypłat Różnicy Ceny		-	-	-
Koszt własny sprzedaży	korekta nr 2,3,4	(2 654)	161	(2 493)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		376	144	520
Pozostałe przychody operacyjne	korekta nr 2	58	8	66
Koszty sprzedaży	korekta nr 3	(83)	(140)	(223)
Koszty ogólnego zarządu		(88)	-	(88)
Pozostałe koszty operacyjne	korekta nr 2	(27)	(12)	(39)
Przychody finansowe		6	-	6
Koszty finansowe		(111)	-	(111)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności		2	-	2
Strata brutto		133	-	133
Podatek dochodowy		(48)	-	(48)
Strata netto za okres		85	-	85
Przypadający na:				
Właścicieli jednostki dominującej		86	-	86
Udziały niekontrolujące		(1)	-	(1)

(*) Na kwotę obniżenia kosztu własnego sprzedaży w wysokości 169 mln zł składa się: 140 mln zł przeniesione na koszty sprzedaży (korekta nr 3), 12 mln zł przeniesione na pozostałe koszty operacyjne (korekta nr 2), 17 mln zł przeniesione z pozycji Przychody ze sprzedaży do pozycji Koszt własny sprzedaży (korekta nr 4). Na podwyższenie kosztu własnego sprzedaży w wysokości 8 mln zł wpływa przeniesienie tej wartości na pozostałe przychody operacyjne (korekta nr 2).

		Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 (dane poprzednio raportowane)	Korekta błędu i zmiana prezentacji	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 (niebadane) (dane przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej				
Strata brutto		(533)	-	(533)
Korekty o pozycje:		-	-	-
Udział w stracie jednostek wykazywanych metodą praw własności		269	-	269
Strata z tytułu różnic kursowych		101	-	101
Amortyzacja		785	-	785
Odsetki i dywidendy, netto		244	-	244
Strata na działalności inwestycyjnej	korekta nr 6	835	268	1 103
Zmiany pozycji kapitału obrotowego:		-	-	-
Zmiana stanu należności*	korekta nr 7	(192)	313	121
Zmiana stanu aktywów z tytułu umów		313	(313)	-
Zmiana stanu zapasów	korekta nr 1	(258)	316	58

	Okres 9 miesiący zakończony 30 września 2020 (dane poprzednio raportowane)	Korekta błędu i zmiana prezentacji	Okres 9 miesiący zakończony 30 września 2020 (niebadane) (dane przekształcone)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	(149)	-	(149)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu umów	(11)	-	(11)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(149)	-	(149)
Zmiana stanu rezerw	190	-	190
	1 445	584	2 029
Podatek dochodowy	(82)	-	(82)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 363	584	1 947
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych oraz inwestycji w nieruchomości inwestycyjne	16	-	16
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych korekt nr 5	(1 264)	(584)	(1 848)
Udzielenie pożyczek	(180)	-	(180)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 428)	(584)	(2 012)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia	4 048	-	4 048
Otrzymane dotacje	43	-	43
Splata zaciągniętego zadłużenia	(2 743)	-	(2 743)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(2 198)	-	(2 198)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	(54)	-	(54)
Odsetki zapłacone	(280)	-	(280)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(1 184)	-	(1 184)
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(1 249)	-	(1 249)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	1 457	-	1 457
Niezrealizowane różnice kursowe	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	208	-	208

*pozycja w 2020 roku zawiera zmianę stanu należności i aktywów z tytułu umów.

Od 1 stycznia 2021 roku Grupa dokonała zmiany polityki rachunkowości w zakresie prezentacji wykorzystywanych na własne potrzeby (w tym nabytych, nieodpłatnie otrzymanych, przyznanych przez URE w procesie produkcji energii elektrycznej) świadectw pochodzenia energii, praw do emisji CO₂ i świadectw efektywności energetycznej. Zostały one zaprezentowane w ramach wartości niematerialnych, a nie jak wcześniej w ramach zapasów (korekta nr 1).

Grupa dokonała też zmiany polityki rachunkowości w zakresie prezentacji wartości utworzonych i rozwiązanych odpisów aktualizujących: należności z tytułu dostaw i usług, aktywów z tytułu umów, rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych (w tym poniesionych zaliczek). Utworzenie odpisów zostało zaprezentowane w ramach pozostałych kosztów operacyjnych, a rozwiązanie w ramach pozostałych przychodów operacyjnych, a nie jak wcześniej w koszcie własnym sprzedaży (korekta nr 2).

Zmieniło się również podejście do prezentacji wartości utworzonej/rozwiązanej rezerwy z tytułu obowiązku przedstawiania do umorzenia świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej. Wartość ta została ujęta w 2021 roku w kosztach sprzedaży, poprzednio prezentowana w koszcie własnym sprzedaży (korekta nr 3).

W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa dokonała korekty błędów lat ubiegłych w zakresie prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków i strat nieodpłatnie otrzymanych świadectw pochodzenia energii. Zostały one zaprezentowane jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży, poprzednio ujęte w przychodach ze sprzedaży (korekta nr 4).

Zmiana polityki rachunkowości w zakresie prezentacji wykorzystywanych na własne potrzeby świadectw pochodzenia energii, praw do emisji CO₂ i świadectw efektywności energetycznej dotycząca ujęcia w ramach wartości niematerialnych zamiast w pozycji zapasy (korekta 1) wpłynęła również na sposób prezentacji przepływów pieniężnych związanych z wydatkami ponoszonymi na nabycie praw do emisji CO₂ i świadectw efektywności energetycznej (korekta nr 5) oraz umorzenia niniejszych praw (korekta nr 6).

Wydatki związane z wydatkami ponoszonymi na nabycie praw do emisji CO₂ i świadectw efektywności energetycznej zostały zaprezentowane w ramach Przepływów środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej w pozycji Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych (korekta 5), natomiast poprzednio wydatki tego rodzaju były zaprezentowane w działalności operacyjnej w pozycji Zmiana stanu zapasów. Umorzenie praw majątkowych zostało uwzględnione w pozycji (Zysk)/ strata na działalności inwestycyjnej (korekta nr 6). Z kolei zmianę aktywów z tytułu umów uwzględniono w pozycji Zmiana stanu należności (korekta nr 7) w celu zapewnienia porównywalności danych pomiędzy rozpatrywanymi okresami.

Od 1 stycznia 2021 roku Grupa dokonała również zmiany metody wyceny nieruchomości inwestycyjnych, lecz z uwagi na nieistotność kwot nie dokonano przekształcenia danych porównawczych w tym zakresie.

Zmieniono metodę wyceny nieruchomości inwestycyjnych z modelu opartego na cenie nabycia na model wartości godziwej. Zysk wynikający z powyższej zmiany wyniósł 5 mln zł i został ujęty w skonsolidowanym sprawozdaniu ze zmian w kapitałach własnych w wyniku lat ubiegłych.

Powyższe zmiany mają na celu wierniejsze odwzorowanie zdarzeń gospodarczych występujących w Grupie, a także dostosowanie do zasad wynikających z polityki rachunkowości przyjętej w Grupie Orlen.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO LINII BIZNESOWYCH (SEGMENTÓW OPERACYJNYCH)

10. Linie biznesowe (Segmenty działalności)

Grupa prezentuje informacje dotyczące segmentów działalności zgodnie z MSSF 8 „Segmenty operacyjne” za bieżący oraz porównywalne okresy sprawozdawcze. Organizacja i zarządzanie Grupą odbywają się w podziale na segmenty wydzielone ze względu na rodzaj oferowanych produktów. Podział sprawozdawczości Grupy opiera się na trzech segmentach oraz pozostałej działalności nazywanych według terminologii Grupy liniami biznesowymi:

- Dystrybucja - dystrybucja energii elektrycznej przez Energa-Operator SA (Operatora Systemu Dystrybucyjnego), a także działalność bezpośrednio związana z dystrybucją prowadzoną przez inne spółki Grupy,
- Wytwarzanie – wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych i odnawialnych, wytwarzanie oraz dystrybucja energii cieplnej, a także działalność serwisowo - remontowa bezpośrednio związana z wytwarzaniem energii,
- Sprzedaż – handel energią elektryczną (obróć hurtowy i sprzedaż detaliczna) oraz usługi oświetlenia,
- Pozostała działalność – centra usług wspólnych w obszarach księgowym, kadrowo-płacowym, administracyjnym oraz teleinformatycznym, a także działalność finansowa, zarządzanie nieruchomościami oraz logistyka, zaopatrzenie i ochrona. Do linii biznesowej pozostała działalność zakwalifikowano działalność jednostki dominującej.

Podstawowymi miernikami, na bazie których Zarząd Energa SA dokonuje oceny wyników działalności linii biznesowych jest wynik netto oraz EBITDA, tj. zysk/(strata) z działalności operacyjnej (obliczony jako zysk/strata brutto skorygowany o udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności, przychody finansowe oraz koszty finansowe) powiększony o amortyzację i odpisy aktualizujące niefinansowe aktywa trwałe.

Zasady stosowane do ustalenia wyników linii biznesowych oraz pomiaru aktywów i zobowiązań linii biznesowych są zgodne z zasadami stosowanymi dla celów sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Udział w wyniku jednostek wycenianych metodą praw własności jest przypisywany do wyłączeń i korekt konsolidacyjnych.

Transakcje pomiędzy liniami biznesowymi rozliczane są na warunkach rynkowych.

Grupa nie prezentuje informacji w podziale na segmenty geograficzne, gdyż jej działalność prowadzona na rzecz klientów zagranicznych oraz aktywa zagraniczne nie mają znaczącego wpływu na działalność Grupy.

W poniższych tabelach przedstawione zostało przyporządkowanie do poszczególnych segmentów sprawozdawczych przychodów i kosztów za okres od 1 stycznia do 30 września 2021 roku oraz aktywów i zobowiązań finansowych wg stanu na dzień 30 września 2021 roku wraz z odpowiednimi danymi porównywalnymi.

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2021 roku (niebadane) lub na dzień 30 września 2021 roku (niebadane)	Dystrybucja	Sprzedaż	Wytwarzanie	Pozostała działalność	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	3 240	5 332	1 306	108	-	9 986
Sprzedaż między liniami biznesowymi	45	33	256	327	(661)	-
Przychody linii biznesowej ogółem	3 285	5 365	1 562	435	(661)	9 986
EBITDA						
Amortyzacja	650	37	104	22	(8)	805
Odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	-	-	66	1	-	67
Zysk lub strata z działalności operacyjnej	853	437	(7)	(58)	12	1 237
Przychody/ koszty finansowe netto	(113)	(6)	(37)	230	(190)	(116)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności	-	-	-	-	121	121
Zysk lub strata brutto	740	431	(44)	172	(57)	1 242
Podatek dochodowy	(187)	(84)	(17)	9	-	(279)
Zysk lub strata netto	553	347	(61)	181	(57)	963
Aktywa i zobowiązania						
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2	115	44	170	-	331
Aktywa ogółem	14 729	2 902	3 934	13 679	(14 752)	20 492
Zobowiązania finansowe	4 932	27	864	4 763	(4 614)	5 972
Pozostałe informacje dotyczące linii biznesowej						
Nakłady inwestycyjne	1 022	35	120	190	(2)	1 365

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2020 roku (niebadane)(przekształcone) lub na dzień 31 grudnia 2020 roku	Dystrybucja	Sprzedaż	Wytwarzanie	Pozostała działalność	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	3 147	5 245	644	69	-	9 105
Sprzedaż między liniami biznesowymi	42	20	184	458	(704)	-
Przychody z Funduszu Wyplat Różnicy Ceny	-	3	-	-	-	3
Przychody linii biznesowej ogółem	3 189	5 268	828	527	(704)	9 108
EBITDA	1 352	114	135	(48)	3	1 556
Amortyzacja	628	38	108	21	(10)	785
Odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	-	-	472	-	-	472
Zysk lub strata z działalności operacyjnej	724	76	(445)	(69)	13	299
Przychody/ koszty finansowe netto	(135)	(7)	(37)	230	(614)	(563)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności	-	-	-	-	(269)	(269)
Zysk lub strata brutto	589	69	(482)	161	(870)	(533)
Podatek dochodowy	(110)	(15)	(22)	(2)	-	(149)
Zysk lub strata netto	479	54	(504)	159	(870)	(682)
Aktywa i zobowiązania						
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5	55	37	124	-	221
Aktywa ogółem	14 415	2 729	4 025	13 885	(15 386)	19 668
Zobowiązania finansowe	5 152	34	892	5 513	(4 855)	6 736
Pozostałe informacje dotyczące linii biznesowej						
Nakłady inwestycyjne	897	33	232	24	3	1 189

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2021 roku (niebadane)	Dystrybucja	Sprzedaż	Wytwarzanie	Pozostała działalność	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów, w tym:	18	5 160	1 473	211	(394)	6 468
Energia elektryczna	14	5 084	1 214	-	(275)	6 037
Gaz	-	124	-	-	-	124
Pozostałe towary, produkty i materiały	4	3	259	211	(119)	358
Podatek akcyzowy	-	(51)	-	-	-	(51)
Przychody ze sprzedaży usług, w tym:	3 267	205	89	224	(267)	3 518
Usługi dystrybucyjne i tranzytowe	3 127	-	64	-	(33)	3 158
Opłaty za przyłączenie odbiorców	86	-	-	-	-	86
Przychody z najmu	27	3	3	1	(11)	23
Pozostałe usługi	27	202	22	223	(223)	251
RAZEM	3 285	5 365	1 562	435	(661)	9 986
w tym:						
Przychody z towarów, produktów i materiałów przekazywanych lub usług świadczonych w sposób ciągły	3 141	5 157	1 278	-	(308)	9 268
Przychody z towarów, produktów i materiałów przekazywanych lub usług świadczonych w określonym momencie	144	208	284	435	(353)	718
Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2020 (niebadane) (przekształcone)	Dystrybucja	Sprzedaż	Wytwarzanie	Pozostała działalność	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów, w tym:	31	5 067	749	152	(286)	5 713
Energia elektryczna	27	5 027	618	3	(199)	5 476
Gaz	-	88	-	-	-	88
Pozostałe towary, produkty i materiały	4	2	131	149	(87)	199
Podatek akcyzowy	-	(50)	-	-	-	(50)
Przychody ze sprzedaży usług, w tym:	3 158	198	79	375	(418)	3 392
Usługi dystrybucyjne i tranzytowe	3 071	-	21	-	(30)	3 062
Opłaty za przyłączenie odbiorców	35	-	-	-	-	35
Przychody z najmu	27	3	3	1	(11)	23
Pozostałe usługi	25	195	55	374	(377)	272
RAZEM	3 189	5 265	828	527	(704)	9 105
w tym:						
Przychody z towarów, produktów i materiałów przekazywanych lub usług świadczonych w sposób ciągły	3 098	5 065	639	3	(229)	8 576
Przychody z towarów, produktów i materiałów przekazywanych lub usług świadczonych w określonym momencie	91	200	189	524	(475)	529

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ**11. Rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne, aktywa z tytułu prawa do użytkowania****Rzeczowe aktywa trwałe**

W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa:

- poniosła nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 1 159 mln zł (1 099 mln zł w porównywalnym okresie roku 2020).
- utworzyła odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 82 mln zł i rozwiązała w wysokości 15 mln zł (w porównywalnym okresie 2020 roku utworzyła odpisy aktualizujące w wysokości 446 mln zł i rozwiązała 9 mln).

Wartości niematerialne

W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa:

- poniosła nakłady na wartości niematerialne w kwocie 41 mln zł (49 mln zł w porównywalnym okresie roku 2020)
- poniosła nakłady na świadectwa pochodzenia energii, prawa do emisji CO₂ i świadectwa efektywności energetycznej w kwocie 488 mln (517 mln w porównywalnym okresie roku 2020).

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa zwiększyła aktywa z tytułu prawa do użytkowania o 165 mln zł (40 mln zł w porównywalnym okresie roku 2020) w wyniku zawarcia nowych umów.

12. Testy na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości firmy

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Energa SA dokonuje oceny wystąpienia wewnętrznych i zewnętrznych przesłanek utraty wartości odzyskiwalnej posiadanych rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości firmy.

Na dzień 30 września 2021 roku zidentyfikowano przesłankę do przeprowadzenia testu na utratę wartości aktywów Energa Invest Sp. z o.o. biorąc pod uwagę wynik wewnętrznej wyceny wartości godziwej przedsiębiorstwa Energa Invest sporządzonej na potrzeby prowadzonych w ramach Grupy ORLEN działań integracyjnych.

Test na trwałą utratę wartości CGU Energa Invest (CGU – ang. *cash generating unit*) przeprowadzono na dzień 30 września 2021 roku. Wartość użytkową CGU w III kwartale 2021 roku ustalono w oparciu o projekcje finansowe dla okresu październik 2021 – grudzień 2026 roku oraz wartość rezydualną. Długość prognoz finansowych CGU określona została w taki sposób, aby przepływy pieniężne służące do kalkulacji wartości rezydualnej były jak najbardziej zbliżone do spodziewanych przepływów w latach kolejnych. Model biznesowy oraz założenia przyjęte do wyceny w znacznej mierze opierają się o działalność projektową prowadzoną dla spółek z Grupy, przy czym w przeważającej części są to usługi na rzecz Energa-Operator SA. Stopa dyskontowa ustalona w oparciu o wysokość średnioważonego kosztu kapitału (WACC) przyjęta do kalkulacji wyniosła 4,78%. Do ekstrapolacji prognoz przepływów pieniężnych wykraczających poza szczegółowy okres objęty planowaniem przyjęto stopę wzrostu na poziomie 2,0%, co nie przewyższa średnich długoterminowych stóp inflacji w Polsce.

W oparciu o wynik przeprowadzonego testu nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisu aktualizującego wartość CGU Energa Invest. Wartość użytkową ustalono na poziomie 70,4 mln zł.

W związku z wystąpieniem w I półroczu 2021 roku negatywnego odchylenia wyników od planu oraz niższych prognozowanych przepływów na II półroczu 2021 roku dla Spółki Energa Elektrownie Ostrołęka SA, będących głównie wynikiem wysokich kosztów emisji CO₂, zmianami organizacyjnymi w Spółce Energa Invest Sp. z o.o., oraz stwierdzono pojawienie się przesłanek mogących skutkować zmianą wartości odzyskiwalnej rzeczowych aktywów trwałych Grupy. W efekcie weryfikacji testu na utratę wartości CGU Elektrociepłownia Elbląg wraz z instalacją BB20 („CGU EC Elbląg”), zidentyfikowano konieczność wyodrębnienia instalacji ciepłowniczej w Żychlinie jako odrębnego CGU.

Założenia przyjęte do ustalenia przepływów pieniężnych dla wskazanych aktywów zostały ujęte i ujawnione w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Energa za I półroczu 2021 roku.

W oparciu o wyniki testu w I półroczu 2021 roku:

- stwierdzono konieczność utworzenia całkowitego odpisu aktualizującego wartość majątku CGU Ostrołęka B. Wartość odpisu nie objęła wartości gruntów i praw wieczystego użytkowania gruntów. Wartość majątku CGU Ostrołęka B po dokonaniu odpisu, z wyłączeniem gruntów i praw wieczystego użytkowania gruntów na 30 czerwca 2021 roku wyniosła 0 zł,
- nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisu aktualizującego wartość CGU Energa Invest. Wartość odzyskiwalną ustalono na poziomie 85,5 mln zł,
- został dokonany pełny odpis wartości majątku wytwórczego w Żychlinie (ciepłownia) w wartości 14,9 mln zł.

13. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych wynegocjowanych z bankami, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych w drodze indywidualnych negocjacji z bankami stóp procentowych.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	30 września 2021 (niebadane)	30 września 2020 (niebadane)
Środki pieniężne w banku i w kasie	331	208
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	331	208
<i>w tym niezrealizowane różnice kursowe i odsetki</i>	-	-
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	331	208
<i>w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania</i>	131	79

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych stanowią głównie środki na rachunku VAT (split payment) oraz zabezpieczenie rozliczeń z Izbą Rozliczeniową Giełd Towarowych S.A.

14. Wynik przypadający na jedną akcję

W jednostce dominującej nie wystąpiły instrumenty rozwodniące, w związku z czym rozwodniony zysk netto na akcję jest równy zyskowi podstawowemu. Poniżej przedstawiono dane, które posłużyły do kalkulacji zysku przypadającego na jedną akcję.

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2021 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 (niebadane)
Zysk lub strata netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	976	(714)
Zysk lub strata netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej	976	(714)
Liczba akcji w mln zastosowana do obliczenia zysku na jedną akcję	414	414
Zysk lub strata na jedną akcję (zwykły i rozwodniony) (w złotych)	2,36	(1,72)

15. Dywidendy

W dniu 14 czerwca 2021 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę o pokryciu straty za rok 2020, która w całości została pokryta z kapitału rezerwowego Jednostki Dominującej.

16. Rezerwy

16.1. Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników

Grupa ustala rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz nagrody jubileuszowe w wysokości obliczonej metodami aktuarialnymi. Wartość rezerw wykazana w niniejszym sprawozdaniu finansowym pochodzi z projekcji rezerw na dzień 30 września 2021 roku, wykonanej przez niezależnego aktuarusza. Projekcji dokonano w oparciu o główne założenia zastosowane do wyceny rezerw na dzień 31 grudnia 2020 roku, za wyjątkiem zaktualizowanej stopy dyskontowej oraz przewidywanej stopy wzrostu ekwiwalentu energetycznego. Stopa dyskontowa zastosowana do projekcji rezerw na dzień 30 września 2021 roku została przyjęta na poziomie 1,8% (na 31 grudnia 2020 roku: 1,2%).

	Długoterminowe		Krótkoterminowe		Razem	
	30 września 2021 (niebadane)	31 grudnia 2020	30 września 2021 (niebadane)	31 grudnia 2020	30 września 2021 (niebadane)	31 grudnia 2020
Świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	163	174	14	12	177	186
Taryfa energetyczna	282	226	11	10	293	236
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	27	58	1	1	28	59
Nagrody jubileuszowe	248	262	22	25	270	287
	720	720	48	48	768	768

16.2. Pozostałe rezerwy

	Długoterminowe		Krótkoterminowe		Razem	
	30 września 2021 (niebadane)	31 grudnia 2020	30 września 2021 (niebadane)	31 grudnia 2020	30 września 2021 (niebadane)	31 grudnia 2020
Spory sądowe	78	72	130	125	208	197
Rekultywacja oraz koszty likwidacji	93	113	-	-	93	113
Zobowiązania z tytułu emisji gazów	-	-	378	197	378	197
Obowiązek dotyczący praw majątkowych	-	-	457	124	457	124
Rezerwa na rozliczenie projektu węglowego w Ostrołęce	-	-	107	218	107	218
Inne rezerwy	16	18	50	51	66	69
	187	203	1 122	715	1 309	918

Rezerwa na rozliczenie projektu węglowego w Ostrołęce

Na skutek decyzji dotyczącej zmiany technologii bloku energetycznego z węglowej na gazową dla inwestycji realizowanej przez spółkę Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. („SPV”), prowadzone są analizy mające doprowadzić do rozliczenia dotychczas poniesionych kosztów Generalnego Wykonawcy („GW”).

Wartość rezerwy na roszczenia GW w IV kwartale 2020 roku została określona na poziomie 218 mln zł. Rezerwa ma charakter szacunkowy i opiera się m.in. o kwoty roszczeń zgłoszonych przez GW w obszarze rozliczenia prac w toku oraz kosztów zawieszenia.

W wyniku podpisania w dniu 25 czerwca 2021 r. przez Elektrownię Ostrołęka Sp. z o.o., CCGT Ostrołęka Sp. z o.o., Wykonawcę projektu węglowego (GE Power sp. z o.o. oraz GE Steam Power Systems S.A.S.) oraz Wykonawcę projektu gazowego (General Electric Global Services, GmbH razem z GE Power sp. z o.o.) „Dokument zmiany kontraktu z dnia 12 lipca 2018 r. na budowę Elektrowni Ostrołęka „C” o mocy 1000 MW”, weszło w życie tzw. „Porozumienie ws. Rozliczenia”. Wartość rezerwy na rozliczenie projektu węglowego w Ostrołęce skalkulowana w oparciu o postanowienia powyższego dokumentu wynosi 107 mln zł. Tym samym, w dniu 9 lipca 2021 roku rozwiązano częściowo rezerwę zawiązaną w 2020 roku, do kwoty 107 mln zł. Koszty rozliczenia projektu węglowego będą pokrywane przez Energe i Eneę proporcjonalnie do udziału posiadanego w kapitale podstawowym SPV tj. po 50%. , co wynika z zawartego w dniu 22 grudnia 2020 roku Porozumienia w sprawie współpracy przy rozliczeniu inwestycji budowlanej Elektrowni Ostrołęka C.

17. Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

W związku z prowadzoną reorganizacją Grupy Energa, w ramach której planowane jest zbycie udziałów w niektórych jednostkach zależnych, na dzień 30 czerwca 2021 roku dokonano oceny przesłanek reklasyfikacji posiadanych aktywów netto tych jednostek na aktywa przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5. Przeprowadzona analiza potwierdziła zasadność reklasyfikacji w odniesieniu do aktywów netto jednostek zależnych operujących w obszarze pozostałej działalności tj. działalności ochroniarskiej: Energa Ochrona Sp. z o.o. oraz usług księgowych, kadrowo-płacowych i administracyjnych: Energa Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o. W odniesieniu do Energa Ochrona Sp. z o.o., główną przesłanką zmiany prezentacji aktywów był fakt zawarcia w dniu 30 czerwca 2021 roku umowy sprzedaży udziałów w tej jednostce, ze skutkiem na 31 lipca 2021 roku. W przypadku udziałów w Energa Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o. Grupa jest na etapie zaawansowanych rozmów z nabywcą i oczekuje, że transakcja sprzedaży zostanie zakończona w czasie jednego roku.

W dniu 30 września 2021 roku dokonano oceny przesłanek reklasyfikacji aktywów netto posiadanych w spółce Energa Invest Sp. z o.o. na aktywa przeznaczone do sprzedaży. W przypadku wyżej wymienionej spółki zakłada się, że sprzedaż udziałów nastąpi w ciągu kolejnych 12 miesięcy. W związku z powyższym na koniec III kwartału 2021 roku dokonano reklasyfikacji posiadanych przez Grupę aktywów netto spółki Energa Invest Sp. z o.o. na aktywa przeznaczone do sprzedaży.

Podstawowe kategorie aktywów i zobowiązań składające się na działalność sklasyfikowaną jako przeznaczona do sprzedaży na dzień kończący okres sprawozdawczy zaprezentowane są w poniższej tabeli:

	Stan na 30 września 2021
AKTYWA	
Rzeczowe aktywa trwałe	(49)
Nieruchomości inwestycyjne	(25)
Aktywa niematerialne	(2)
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	(11)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	(5)
Należności z tytułu dostaw i usług	(3)
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	(1)

	Stan na 30 września 2021
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	(2)
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	(98)
ZOBOWIĄZANIA	
Rezerwy długoterminowe	(1)
Zobowiązania z tytułu leasingu długoterminowe	(14)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(1)
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje	(2)
Rezerwy krótkoterminowe	(5)
Pozostałe zobowiązania finansowe	(4)
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	(6)
Zobowiązanie bezpośrednie związane z aktywami zaklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	(33)

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH
18. Instrumenty finansowe
18.1. Wartość księgowa kategorii i klas instrumentów finansowych

Stan na 30 września 2021 (niebadane)	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy okresu	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	RAZEM
Aktywa					
Należności z tytułu dostaw i usług, w tym:	-	-	1 820	-	1 820
<i>doszacowanie przychodów z tytułu sprzedaży</i>	-	-	330	-	330
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	331	-	331
Pozostałe aktywa finansowe	20	137	50	-	207
Pochodne instrumenty finansowe	20	137	-	-	157
Pozostałe	-	-	50	-	50
RAZEM	20	137	2 201	-	2 358
Zobowiązania					
Kredyty i pożyczki	-	-	2 604	-	2 604
Kredyty i pożyczki preferencyjne	-	-	1 022	-	1 022
Kredyty i pożyczki	-	-	1 582	-	1 582
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	-	2 535	-	2 535
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	786	-	786
Zobowiązania z tytułu umów	-	-	237	-	237
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	15	178	833	1 026
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	-	-	112	-	112
Pochodne instrumenty finansowe	-	15	-	-	15
Zobowiązania z tytułu dywidend	-	-	2	-	2
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	-	-	833	833
Pozostałe	-	-	64	-	64
RAZEM	-	15	6 340	833	7 188

Stan na 31 grudnia 2020	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy okresu	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	RAZEM
Aktywa					
Należności z tytułu dostaw i usług, w tym:	-	-	1 941	-	1 941
<i>doszacowanie przychodów z tytułu sprzedaży</i>	-	-	353	-	353
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	221	-	221
Pozostałe aktywa finansowe	16	53	68	-	137
Pochodne instrumenty finansowe	16	53	-	-	69
Pozostałe	-	-	68	-	68
RAZEM	16	53	2 230	-	2 299
Zobowiązania					
Kredyty i pożyczki	-	-	3 432	-	3 432
Kredyty i pożyczki preferencyjne	-	-	1 241	-	1 241
Kredyty i pożyczki	-	-	2 186	-	2 186
Kredyty w rachunku bieżącym	-	-	5	-	5
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	-	2 561	-	2 561
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	792	-	792
Zobowiązania z tytułu umów	-	-	142	-	142
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	17	215	743	975
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	-	-	155	-	155
Pochodne instrumenty finansowe	-	17	-	-	17
Zobowiązania z tytułu dywidend	-	-	2	-	2
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	-	-	743	743
Pozostałe	-	-	58	-	58
RAZEM	-	17	7 142	743	7 902

18.2. Wartość godziwa instrumentów finansowych

Instrumenty finansowe wyceniane na bieżąco w wartości godziwej

Niektóre aktywa i zobowiązania finansowe Grupy wyceniane są w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych mierzonych w wartości godziwej, pogrupowanych według trzypoziomowej hierarchii:

- poziom 1 – wartość godziwa oparta o ceny notowane (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach, do których Grupa ma dostęp w dniu wyceny,
- poziom 2 – wartość godziwa oparta o dane wejściowe inne niż ceny notowane uwzględnione na poziomie 1, które są obserwowalne w przypadku danego składnika aktywów lub zobowiązania, albo pośrednio, albo bezpośrednio,
- poziom 3 – wartość godziwa oparta o nieobserwowalne dane wejściowe dotyczące danego składnika aktywów lub zobowiązania.

	30 września 2021 (niebadane)	31 grudnia 2020
	Poziom 2	Poziom 2
Aktywa		
Instrumenty pochodne zabezpieczające (CCIRS III)	54	21
Instrumenty pochodne zabezpieczające (CCIRS IV)	83	32
Inne instrumenty pochodne	20	16
Zobowiązania		
Instrumenty pochodne zabezpieczające (CCIRS III)	6	4

	30 września 2021 (niebadane)	31 grudnia 2020
Instrumenty pochodne zabezpieczające (CCIRS IV)	5	1
Instrumenty pochodne zabezpieczające (IRS)	4	12

Wycena transakcji Cross Currency Interest Rate Swap („CCIRS”) oraz Interest Rate Swap („IRS”) do wartości godziwej odbywa się poprzez dyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych. Stopy procentowe oraz basis spread używane do dyskonta pozyskiwane są z systemu Bloomberg.

Na inne instrumenty pochodne składają się opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal S.A. Opcje zostały nabyte od Towarzystwa Finansowego Silesia Sp. z o.o. na podstawie umowy z dnia 18 stycznia 2017 roku z późniejszymi aneksami i dotyczą nabycia w 21 transzach łącznie około 7 mln akcji Polimex-Mostostal S.A., po cenie nominalnej 2 zł za akcję. Terminy realizacji opcji ustalono pomiędzy 30 listopada 2021 roku a 30 listopada 2026 roku. Wycena opcji kupna akcji spółki Polimex-Mostostal S.A. (opcje call) do wartości godziwej została przeprowadzona z wykorzystaniem modelu Blacka-Scholesa. W wycenie uwzględniono bieżącą cenę oraz historyczną zmienność cen akcji spółki. Stopę wolną od ryzyka wyznaczono w oparciu o rentowność obligacji skarbowych o zapadalności zbliżonej do terminu wygaśnięcia opcji.

Instrumenty finansowe, które nie są na bieżąco wyceniane w wartości godziwej

Z wyjątkiem informacji podanych w tabeli poniżej, wartość księgowa aktywów oraz zobowiązań finansowych nie odbiega istotnie od ich wartości godziwych.

Zobowiązania z tytułu emisji euroobligacji oraz obligacji hybrydowych	Wartość księgowa	Wartość godziwa	
		Poziom 1	Poziom 2
Stan na 30 września 2021 (niebadane)	2 535	1 484	1 154
euroobligacje	1 396	1 484	-
obligacje hybrydowe	1 139	-	1 154
Stan na 31 grudnia 2020	2 561	1 476	1 444
euroobligacje	1 396	1 476	-
obligacje hybrydowe	1 165	-	1 144

Wartość godziwa zobowiązań z tytułu obligacji wyemitowanych w euro została oszacowana: w przypadku euroobligacji na podstawie kwotowań z systemu Bloomberg z dnia 30 września 2021 roku, które są ustalane na podstawie transakcji na giełdzie w Luksemburgu oraz obrotu pozagiełdowego natomiast w przypadku obligacji hybrydowych w oparciu o analizę przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu aktualnych na dzień 30 września 2021 roku stóp procentowych.

18.3. Zobowiązania finansowe

Wszystkie zobowiązania finansowe Grupy są klasyfikowane jako zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, za wyjątkiem instrumentów pochodnych zabezpieczających. W tej kategorii instrumentów finansowych Grupa prezentuje przede wszystkim otrzymane kredyty i pożyczki oraz wyemitowane obligacje.

Kredyty i pożyczki

	Stan na 30 września 2021 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2020
Waluta	PLN	
Stopa Referencyjna	WIBOR, Stopa redyskontowa	
Wartość kredytu/ pożyczki	2 604	3 432
z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie:		
do 1 roku (krótkoterminowe)	1 198	1 742
od 1 roku do 3 lat	1 155	769
od 3 lat do 5 lat	127	533
powyżej 5 lat	124	388

Na dzień 30 września 2021 roku i 31 grudnia 2020 roku wartość pozostających do dyspozycji Grupy limitów kredytowych wyniosła odpowiednio 5 979,4 mln zł – wraz z uwzględnionym limitem finansowania z PKN Orlen S.A. (wykorzystane w 43,3%) i 5 575,1 mln zł (wykorzystane w 61,4%).

Szczegółowe informacje dotyczące zaciągniętych kredytów i pożyczek zostały przedstawione w nocie 18.4.

Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji

	Stan na 30 września 2021 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2020
Waluta		EUR
Stopa Referencyjna		stała
Wartość emisji		
w walucie	547	555
w złotych	2 535	2 561
z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie:		
do 1 roku (krótkoterminowe)	24	41
od 1 roku do 2 lat	570	-
od 2 lat do 3 lat	-	577
powyżej 5 lat	1 941	1 943

Ryzyka kredytowe w podziale na kategorie ratingu oraz pozostałe kategorie dotyczące należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów

	Stan na 30 września 2021 (niebadane)			Stan na 31 grudnia 2020		
	Średnioważony wskaźnik straty	Wartość brutto	Odpis	Średnioważony wskaźnik straty	Wartość brutto	Odpis
Klient rating najlepszy	0,0%	509	-	0,0%	515	-
Klient rating średni	0,0%	156	-	0,0%	234	-
Klient rating najniższy	2,4%	23	(1)	1,5%	37	(1)

	Stan na 30 września 2021 (niebadane)			Stan na 31 grudnia 2020		
	Średnioważony wskaźnik straty	Wartość brutto	Odpis	Średnioważony wskaźnik straty	Wartość brutto	Odpis
Klienci bez ratingu w linii biznesowej sprzedaży	1,7%	664	(11)	1,7%	734	(13)
Należności sporne	83,8%	357	(299)	83,1%	313	(260)
Pozostałe należności	10,8%	472	(50)	10,3%	425	(44)

18.4. Dostępne finansowanie zewnętrzne

W bieżącym okresie sprawozdawczym oraz na dzień kończący okres sprawozdawczy i dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji, nie wystąpiły przypadki naruszenia zobowiązań umownych wynikających z warunków pozyskanego finansowania zewnętrznego.

Dostępne finansowania zewnętrzne według stanu na dzień 30 września 2021 roku przedstawia poniższa tabela:

Podmiot finansujący	Rodzaj zobowiązania	Cel finansowania	Data zawarcia umowy	Limit finansowania	Kwota dostępnego finansowania	Zadłużenie nominalne na 30.09.2021	Termin spłaty
Europejski Bank Inwestycyjny	Kredyt	Program inwestycyjny Energa-Operator SA	16-12-2009	1 050	-	313	15-12-2025
Europejski Bank Inwestycyjny	Kredyt	Program inwestycyjny Energa-Operator SA	10-07-2013	1 000	-	683	15-09-2031
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	Kredyt	Program inwestycyjny Energa-Operator SA	29-04-2010	1 076	-	301	18-12-2024

Podmiot finansujący	Rodzaj zobowiązania	Cel finansowania	Data zawarcia umowy	Limit finansowania	Kwota dostępnego finansowania	Zadłużenie nominalne na 30.09.2021	Termin spłaty
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	Kredyt	Program inwestycyjny Energa-Operator SA	26-06-2013	800	-	310	18-12-2024
Nordycki Bank Inwestycyjny	Kredyt	Program inwestycyjny Energa-Operator SA	30-04-2010	200	-	16	15-06-2022
Obligatariusze	Euroobligacje	Cele ogólnokorporacyjne	07-03-2017	1 390 ¹	-	1 390 ¹	07-03-2027
PKO Bank Polski SA	Limit kredytowy	Cele ogólnokorporacyjne	20-09-2012	200	137	63 ²	19-09-2022
Nordycki Bank Inwestycyjny	Kredyt	Budowa FW Myślino	23-10-2014	68	-	31	15-09-2026
WFOŚiWG	Pożyczka	Program inwestycyjny Elektrownia CCGT Gdańsk Sp. z o.o.	27-06-2014	7	-	7	30-06-2024
NFOSiGW	Pożyczka	Program inwestycyjny Energa Elektrownie Ostrołęka SA	30-08-2018	126	-	126	20-12-2028
Europejski Bank Inwestycyjny	Obligacje hybrydowe	Program inwestycyjny Energa-Operator SA	04-09-2017	1 158 ³	-	1 158 ³	12-09-2037
Kredyt konsorcjalny	Kredyt rewolwingowy	finansowanie celów korporacyjnych Energa SA, w tym finansowanie bieżącej działalności oraz finansowanie programu inwestycyjnego, z wyłączeniem nakładów inwestycyjnych w zakresie energetyki węglowej	17-09-2019	2 000	2 000	-	17-09-2024 ⁴
Bank Gospodarstwa Krajowego	Kredyt rewolwingowy	finansowanie celów korporacyjnych Energa SA, w tym finansowanie bieżącej działalności oraz finansowanie programu inwestycyjnego oraz refinansowanie zadłużenia finansowego	03-07-2020	500	100	400	18-08-2023
SMBC	Kredyt rewolwingowy	finansowanie celów korporacyjnych Energa SA, w tym finansowanie bieżącej działalności oraz finansowanie programu inwestycyjnego oraz refinansowanie zadłużenia finansowego, z wyłączeniem nakładów inwestycyjnych w zakresie energetyki węglowej	28-07-2020	556	556	0	28-07-2025

Podmiot finansujący	Rodzaj zobowiązania	Cel finansowania	Data zawarcia umowy	Limit finansowania	Kwota dostępnego finansowania	Zadłużenie nominalne na 30.09.2021	Termin spłaty
PKN Orlen	Pożyczka	Finansowanie celów ogólnokorporacyjnych		1 000	600	400	30-05-2022
RAZEM				11 131	3 393	5 198	

- ¹ zobowiązanie z tytułu euroobligacji w łącznej kwocie 300 mln EUR przeliczone po kursie średnim NBP z dnia 30 września 2021 roku
- ² wartość limitów gwarancyjnych udzielonych spółkom Grupy Kapitałowej Energa na podstawie zawartych umów wykonawczych (wykorzystanie limitu globalnego)
- ³ zobowiązanie w tytułu obligacji hybrydowych w kwocie 250 mln EUR przeliczone po kursie średnim NBP z dnia 30 września 2021 roku
- ⁴ kredyt udzielony jest na okres 5 lat od dnia podpisania umowy z możliwością przedłużenia o rok; wskazana data jest końcową datą obowiązywania umowy, kredyt traktowany jest jako krótkoterminowy

18.5. Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie ryzyka walutowego

Pomiędzy spółką celową Energa Finance AB (publ) a Energa SA została zawarta umowa pożyczki denominowana w EUR na kwotę 200 mln EUR. W celu zabezpieczenia ryzyka walutowego z tytułu powyższej pożyczki, Grupa zawarła w kwietniu 2017 roku transakcje walutowej zamiany stóp procentowych CCIRS o nominalne 200 mln EUR („CCIRS III”).

Jako pozycję zabezpieczaną w powyższych relacjach zabezpieczających, Grupa desygnowała ryzyko walutowe z tytułu wewnątrzgrupowych pożyczek denominowanych w EUR. Zabezpieczeniu podlega ryzyko walutowe dotyczące 100% łącznego nominalu pożyczki.

Jako instrument zabezpieczający Grupa desygnowała transakcję CCIRS, w ramach której Grupa otrzymuje przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie EUR oraz płaci przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie PLN. Przepływy pieniężne otrzymywane przez Grupę pokrywają się z przepływami pieniężnymi z tytułu pożyczek wewnątrzgrupowych. Grupa oczekuje wystąpienia zabezpieczanych przepływów do lutego 2027 roku.

We wrześniu 2017 roku Energa SA dokonała emisji obligacji hybrydowych na łączną kwotę 250 mln EUR. W celu zabezpieczenia ryzyka walutowego z tytułu tych obligacji Spółka zawarła transakcje walutowej zamiany stóp procentowych CCIRS („CCIRS IV”).

Jako pozycję zabezpieczaną w relacjach zabezpieczających, Spółka desygnowała ryzyko walutowe z tytułu emisji obligacji hybrydowych denominowanych w EUR. Zabezpieczeniu podlega ryzyko walutowe dotyczące 100% łącznego nominalu wyemitowanych obligacji.

Jako instrument zabezpieczający Spółka desygnowała transakcje CCIRS, w ramach której Spółka otrzymuje przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie EUR oraz płaci przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie PLN. Przepływy pieniężne otrzymywane przez Spółkę pokrywają się z przepływami pieniężnymi z tytułu wyemitowanych obligacji. Spółka oczekuje wystąpienia zabezpieczanych przepływów pieniężnych do września 2027 roku.

Zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej

W kwietniu i czerwcu 2018 roku Spółka zawarła transakcje zamiany stóp procentowych IRS w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej wynikającego z wykorzystanego finansowania z tytułu:

- zawartej w 2013 roku umowy kredytowej z EBI – 100 mln zł,
- zawartej w 2009 roku umowy kredytowej z EBI – 100 mln zł.

W sierpniu 2019 roku Spółka zawarła kolejną transakcję IRS dla:

- zawartej w 2013 roku umowy kredytowej z EBI – 150 mln zł.

Jako pozycje zabezpieczane w relacjach zabezpieczających Grupa desygnowała ryzyko stopy procentowej WIBOR 3M wynikające z płatności odsetkowych od powyższych zobowiązań finansowych w okresie nie dłuższym niż 4 lata od daty zawarcia transakcji zabezpieczających.

Jako instrumenty zabezpieczające Grupa desygnowała transakcje IRS, w ramach których Grupa otrzymuje przepływy pieniężne o zmiennym oprocentowaniu w walucie PLN oraz płaci przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie PLN. Przepływy pieniężne odsetkowe otrzymywane przez Grupę pokrywają się z przepływami pieniężnymi odsetkowymi z tytułu zabezpieczanych zobowiązań finansowych. Grupa oczekuje wystąpienia zabezpieczanych przepływów pieniężnych maksymalnie do czerwca 2023 roku.

Wszystkie posiadane instrumenty zabezpieczające służą zabezpieczeniu przepływów pieniężnych i dotyczą instrumentów finansowych zakwalifikowanych do tej samej kategorii ryzyka. Przedstawione instrumenty zabezpieczające dotyczą zobowiązań z tytułu pożyczek pomiędzy Energa Finance AB a Energa SA, obligacji hybrydowych oraz kredytów z Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Wartość godziwa instrumentów zabezpieczających wyniosła:

	Wartość (PLN mln)	Ujęcie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przyjęta za podstawę ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w danym okresie	Kwoty nominalne instrumentu zabezpieczającego w mln	
				EUR	PLN
Stan na 30 września 2021 (niebadane)					
CCIRS III	54	Aktywa – Pozostałe aktywa finansowe	Brak	200	-
CCIRS IV	83	Aktywa – Pozostałe aktywa finansowe	Brak	250	-
CCIRS III	(6)	Zobowiązania – Pozostałe zobowiązania finansowe	Brak	200	-
CCIRS IV	(5)	Zobowiązania – Pozostałe zobowiązania finansowe	Brak	250	-
IRS	(4)	Zobowiązania – Pozostałe zobowiązania finansowe	Brak	-	350
Stan na 31 grudnia 2020					
CCIRS III	21	Aktywa – Pozostałe aktywa finansowe	Brak	200	-
CCIRS IV	32	Aktywa – Pozostałe aktywa finansowe	Brak	250	-
CCIRS III	(4)	Zobowiązania – Pozostałe zobowiązania finansowe	Brak	200	-
CCIRS IV	(1)	Zobowiązania – Pozostałe zobowiązania finansowe	Brak	250	-
IRS	(12)	Zobowiązania – Pozostałe zobowiązania finansowe	Brak	-	350

Grupa pozostała przy rachunkowości zabezpieczeń według MSR 39.

Z tytułu stosowania wdrożonej rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych kapitał z aktualizacji wyceny (efektywna część zmiany wyceny instrumentu zabezpieczającego pomniejszona o podatek odroczone) zwiększył się w okresie sprawozdawczym o kwotę 62 mln zł, a w okresie porównywalnym zmniejszył się o 67 mln zł.

Poniższa tabela prezentuje zmianę stanu kapitału z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń w okresie sprawozdawczym:

Zmiana stanu kapitału z aktualizacji wyceny w ciągu okresu sprawozdawczego	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2021 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 (niebadane)
Na początek okresu sprawozdawczego	(96)	(52)
Kwota ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających w okresie, równa zmianie wartości godziwej instrumentów zabezpieczających	86	16
Naliczone, niezapadłe odsetki, przeniesione z kapitału do przychodów/kosztów finansowych	(1)	(9)
Rewaluacja instrumentów zabezpieczających, przeniesiona z kapitału do przychodów/kosztów finansowych	(8)	(90)
Podatek dochodowy od innych całkowitych dochodów	(15)	16
Na koniec okresu sprawozdawczego	(34)	(119)

Na dzień 30 września 2021 roku nie stwierdzono nieefektywności wynikającej z zastosowanej rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

18.6. Zabezpieczenia spłaty zobowiązań

Na dzień kończący okres sprawozdawczy oraz na dzień 31 grudnia 2020 roku nie wystąpiły istotne aktywa, na których ustanowiono zabezpieczenia spłaty zobowiązań lub zobowiązań warunkowych.

POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE**19. Zobowiązania inwestycyjne**

- Na dzień kończący bieżący okres sprawozdawczy zobowiązania Grupy do poniesienia nakładów związanych z nabyciem rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych, które jeszcze nie zostały ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, wyniosły około 4 747,9 mln zł
- Przedsięwzięcia objęte planem rozwoju spółki Energa-Operator SA w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2020 – 2025 (uzgodniony z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki) – około 4 351 mln zł,
- Przedsięwzięcia modernizacyjne realizowane w Elektrowni Ostrołęka B (m.in. modernizacja elektrofiltrów, modernizacja układów automatyki w obszarze kotłowym, modernizacja węzła LFC, modernizacja układu pomp wody) - 4,1 mln zł
- dostawa wkładów katalitycznych - 2,2 mln zł oraz inne prace w Elektrowni Ostrołęka - 0,4 mln zł,
- CCGT Grudziądz oraz CCGT Gdańsk – budowa elektrowni gazowo-parowych – 44,6 mln zł
- budowa na terenie elektrociepłowni w Elblągu trzech kotłów gazowych wodnych, każdy o mocy 38 MWt - 18,2 mln zł,
- wykonanie modernizacji rozdzielni 110kV. w Energa Kogeneracja Sp. z o.o. – 2,5 mln zł,
- EC Kalisz Budowa rezerwowo-szczytowej wodnej kotłowni gazowej z dwoma kotłami o mocy ok. 20 MWt każdy i jednym kotłem o mocy ok. 10 MWt - 39,1 mln zł,
- pozostałe prace modernizacyjne i optymalizacyjne realizowane przez spółkę Energa Kogeneracja Sp. z o.o. w Elektrociepłowni w Elblągu – 2,5 mln zł; w Żychlinie - około 0,6 mln zł oraz Kaliszu - 0,3 mln zł,
- Energa Oświetlenie Sp. z o.o - przebudowa budynku administracyjno-warsztatowego – 4,4 mln zł,
- prace modernizacyjne obecnej infrastruktury realizowane przez Energa OZE S.A. w lokalizacjach Włocławek, Karścino, Struga, Dżerzewo, Strzegomino, Żydowo - 6 mln zł,
- budowa instalacji fotowoltaicznej PV Wielbark - 219,2 mln zł, PV Gryf - 39,5 mln zł - realizacja przez Energa OZE S.A.
- budowa instalacji fotowoltaicznych PV Czernikowo+, PV Samolubie 1, PV Samolubie 2, PV Pierzchały oraz PV Przykona, - 13,3 mln zł - projekty realizowane przez Energa OZE S.A.

20. Informacja o podmiotach powiązanych

Transakcje z jednostkami powiązаныmi są dokonywane w oparciu o ceny rynkowe dostarczanych towarów, produktów lub usług oparte o koszt ich wytworzenia.

20.1. Transakcje z udziałem podmiotów powiązanych ze Skarbem Państwa

Na dzień 30 września 2021 roku jednostką kontrolującą Grupę był PKN Orlen S.A. Przychody ze sprzedaży osiągnięte przez Grupę na transakcjach z jednostką kontrolującą na dzień 30 września 2021 roku wyniosły 72 mln zł, należności z tytułu dostaw i usług wynosiły 12 mln zł. Koszty transakcji z tym podmiotem kształtowały się na poziomie 141 mln zł natomiast zobowiązania z tytułu dostaw i usług wynosiły 27 mln zł. Dodatkowo Grupa osiągnęła przychody w kwocie 40 mln zł (w tym odsetki 24 mln zł) z tytułu zawarcia umowy z PKN Orlen S.A. dotyczącej roszczenia sądowego z tytułu opłaty systemowej za usługi świadczone temu podmiotowi jako autoproducentowi. W dniu 31 maja 2021 Grupa zawarła z PKN Orlen S.A. umowę pożyczki z okresem spłaty do 30 maja 2022 roku. Maksymalna wartość zadłużenia wynikająca z zawartej pożyczki w dowolnym okresie jej trwania nie może przekroczyć 1000 mln zł. Oprocentowanie pożyczki uzależnione jest od wskaźnika: wartość długu netto/EBITDA. Na dzień 30 września 2021 roku wartość zadłużenia wynikająca z zawartej umowy wynosiła 400 mln zł, a oprocentowanie kształtowało się na poziomie WIBOR 1M+0,7% marży.

Grupa dokonuje transakcji także z innymi podmiotami powiązаныmi ze Skarbem Państwa w ramach zwykłego toku prowadzonej działalności gospodarczej.

Transakcje dotyczyły głównie zakupu i sprzedaży energii elektrycznej oraz praw majątkowych, sprzedaży usług dystrybucji energii elektrycznej (w tym tranzytu), rozliczeń z operatorem systemu przesyłowego w obszarze rynku bilansującego, z tytułu usług przesyłowych, usług systemowych oraz usług pracy interwencyjnej, a także zakupu paliw (głównie węgla). Transakcje te są przeprowadzane na warunkach rynkowych, a warunki nie odbiegają od stosowanych w transakcjach z innymi podmiotami. Przychody ze sprzedaży osiągnięte przez Grupę na dzień 30 września 2021 roku wyniosły 11 mln zł, a koszty transakcji z tymi podmiotami kształtowały się na poziomie 35 mln zł.

Dodatkowo występowały również transakcje o charakterze finansowym (kredyty, gwarancje, opłaty bankowe, prowizje) z Bankiem PKO BP, Bankiem Pekao S.A. oraz z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (opłaty bankowe, prowizje).

W zakresie ujawnień dotyczących transakcji z podmiotami powiązаныmi poprzez Skarb Państwa Grupa stosuje zwolnienie określone w paragrafie 25 MSR 24.

20.2. Transakcje ze wspólnymi przedsięwzięciami i jednostką stowarzyszoną

Poziom sprzedaży spółek z Grupy Kapitałowej Energa SA do jednostki stowarzyszonej oraz wspólnych przedsięwzięć w okresie zakończonym 30 września 2021 roku oraz w analogicznym okresie roku poprzedniego był nieistotny. W trzech pierwszych kwartałach 2021 roku zakup od jednostki stowarzyszonej oraz wspólnych przedsięwzięć ukształtował się na poziomie 132 mln zł (w analogicznym okresie roku poprzedniego poziom zakupów wyniósł 80 mln zł). Na dzień 30 września 2021 roku oraz na dzień 31 grudnia 2020 roku poziom należności był na nieistotnym poziomie. Wartość zobowiązań na dzień 30 września 2021 roku wyniosła 110 mln zł, z czego 85 mln zł dotyczy zobowiązań z tytułu leasingu (transakcji zbycia aktywów związanych z procesem budowy elektrowni gazowej pomiędzy Elektrownią Ostrołęka Sp. z o.o. a CCGT Ostrołęka Sp. z o.o.), w stosunku do 56 mln zł na dzień 31 grudnia 2020 roku. Powyższe transakcje dotyczące 2021 roku, z wyłączeniem opisanej powyżej transakcji zbycia aktywów, zrealizowane były głównie z Polską Grupą Górniczą S.A. i dotyczyły w szczególności zakupu węgla.

20.3. Transakcje z udziałem członków Zarządu jednostki dominującej

W okresie sprawozdawczym jednostka dominująca nie zawierała istotnych transakcji z członkami Zarządu.

20.4. Wynagrodzenie wypłacone lub należne kluczowej kadrze kierowniczej oraz Radom Nadzorczym spółek Grupy

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2021 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 (niebadane)
Zarząd jednostki dominującej	4	5
Rada Nadzorcza jednostki dominującej	<1	<1
Zarządy jednostek zależnych	18	20
Rady Nadzorcze jednostek zależnych	2	2
Pozostała kluczowa kadra kierownicza	39	41
RAZEM	63	68

21. Aktywa i zobowiązania warunkowe

21.1. Zobowiązania warunkowe

Na dzień 30 września 2021 roku Grupa identyfikuje zobowiązania warunkowe w kwocie 271 mln zł (309 mln zł na dzień 31 grudnia 2020 roku), w tym przede wszystkim z tytułu spraw spornych przeciwko spółkom Grupy Energa, w których wygranych spółek nie można wykluczyć lub wiarygodne oszacowanie wpływu środków pieniężnych nie jest na ten moment możliwe i na te sprawy nie jest tworzona rezerwa.

Największą pozycję zobowiązań warunkowych stanowią sprawy sporne związane z infrastrukturą energetyczną spółki Energa-Operator SA usadowioną na prywatnych gruntach. W przypadku niepewności, co do zasadności kwoty roszczenia lub tytułu prawnego do gruntu, Grupa rozpoznaje zobowiązania warunkowe. Na dzień 30 września 2021 roku oszacowana wartość tych roszczeń stanowiących zobowiązania warunkowe wynosi 250 mln zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2020 roku było to 248 mln zł. Biorąc pod uwagę posiadane opinie prawne, szacowane ryzyko przegrania sporu wynosi poniżej 50%.

21.2. Aktywa warunkowe

Na dzień kończący okres sprawozdawczy oraz na dzień 31 grudnia 2020 roku nie wystąpiły istotne aktywa warunkowe.

22. Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy Grupy

Globalna pandemia koronawirusa

Grupa identyfikuje następujące ryzyka rynkowe w związku pandemią koronawirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19, które miały i mogą mieć dalszy wpływ na jej wyniki finansowe:

- spadek zapotrzebowania na energię elektryczną szczególnie dotyczący klientów końcowych z grup taryfowych A, B i C,
- konieczność wyprzedzaży ze stratą nadmiarowej energii elektrycznej w związku ze spadkiem zużycia energii przez odbiorców końcowych,
- pogorszenie dyscypliny płatniczej odbiorców wynikające z pogorszenia ich sytuacji finansowej,
- zmniejszenie efektywności pracy, mogące wynikać z absencji chorobowych, przymusowej kwarantanny oraz wdrożonej reorganizacji pracy, mającej na celu zapobieganie rozprzestrzeniania się wirusa, w tym poprzez wykorzystanie pracy zdalnej.

W trzecim kwartale 2021 roku Grupa nie zidentyfikowała negatywnego wpływu pandemii COVID-19 na wyniki finansowe.

Należy jednak zauważyć, iż dynamika wydarzeń związanych z epidemią koronawirusa sprawia, że prognozowanie skutków gospodarczych obarczone jest dużym ryzykiem przyjęcia błędnych założeń. Biorąc pod uwagę dynamikę zmian sytuacji gospodarczej i brak dostatecznej ilości danych, nie jest możliwe dokładne oszacowanie skutków finansowych dla Grupy.

W obszarze działalności finansowej, bazując na analizach możliwych scenariuszy dalszego rozwoju sytuacji pandemicznej Grupa nie identyfikuje ryzyka niewywiązywania się ze swoich zobowiązań, a także z warunków umów o finansowanie. Grupa podjęła również działania w celu zabezpieczenia płynności w związku ze zmianami otoczenia rynkowego.

W obliczu powyższych zagrożeń Grupa na bieżąco, wnikliwie monitoruje rozwój sytuacji w wielu obszarach swojej działalności oraz podejmuje działania w celu minimalizowania negatywnego wpływu epidemii koronawirusa na jej sytuację finansową. W trybie ciągłym analizowane są różne scenariusze wydarzeń oraz opracowywane są odpowiednie środki zaradcze oraz działania mitygujące efekty zmaterializowania się poszczególnych ryzyk.

Grupa posiada możliwości skutecznego przeciwdziałania mogącym wystąpić niekorzystnym zjawiskom, zarówno w krótkim, średnim, jak i w długim horyzoncie czasowym. Ryzyka związane z możliwym obniżeniem przychodów oraz ich terminową osiągalnością, przy jednoczesnej konieczności wywiązywania się ze zobowiązań kredytowych, będą mitygowane stosownym ograniczeniem kosztów oraz wydatków inwestycyjnych.

W związku z powyższym należy ocenić, że nie występują przesłanki świadczące o zagrożeniu kontynuacji prowadzonej przez Grupę działalności gospodarczej.

23. Istotne zdarzenia, jakie wystąpiły po dniu kończącym okres sprawozdawczy

W dniu 4 listopada 2021 roku Rada Nadzorcza Spółki Energa SA podjęła uchwałę o powołaniu z dniem 15 listopada 2021 roku Pana Janusza Szurskiego w skład Zarządu Spółki Energa SA VI kadencji, powierzając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacyjnych.

Podpisy członków Zarządu Energa SA:

Iwona Waksmundzka-Olejniczak
Prezes Zarządu

Adrianna Sikorska
Wiceprezes Zarządu ds. Komunikacji

Marek Kasicki
Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

Dominik Wadecki
Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych

Podpis osoby odpowiedzialnej za sporządzenie sprawozdania:

Magdalena Kamińska
Dyrektor Departamentu Finansów

Bartłomiej Bieńkowski
Kierownik Wydziału Sprawozdawczości Finansowej i Podatków

Gdańsk, 9 listopada 2021 roku